in test pit 1 and provided access way to the port's quays (Fig. 2). A late 18th-century layer of fine marine sand brought by the wind was recorded in test pits 1 and 2. Scientifically valuable 16th–18th-century cultural layers with a total thickness of 0.95–1 m were discovered under the fill layers in test pit 2 (Figs. 3, 4). The 16th-century cultural layer contained household pottery characteristic of Klaipėda and a bronze crotal. Test pits 3–5 contained only an 18th-century cultural layer 15–40 cm thick.

Marius Petkus

Žvejų gatvė ir Teatro aikštė

2014 m. Klaipėdoje, **Žvejų gatvėje ir Teatro aikštėje** buvo atlikti detalieji tyrimai bei žvalgymai rekonstruojamoje lietaus nuotekų trasoje. Naujai įrengiamos siurblinės vietoje Žvejų gatvėje iki įžemio buvo ištirta viena 5x3 m dydžio perkasa, o likusiose rekonstruojamose 136,5 m ilgio trasų dalyse Žvejų gatvėje ir Teatro aikštėje atlikti žvalgymai.

Vietoje, kur buvo atlikti detalieji archeologiniai tyrimai, ilgą laiką buvo Danės upės senvagės ir pelkynai, kurie baigti užversti iki XVII a. vidurio, kai dėl prasidėjusių Klaipėdos pilies rekonstrukcijos darbų nuo XVII a. pradžios buvo pradėti pilti gynybiniai Klaipėdos pilies įtvirtinimai. 1819 m. užpylus dalį pilies griovių, dabartinės Klaipėdos Teatro aikštės vietoje buvo atidarytas turgus. 1860 m. jo pakraštyje pastatyta turgaus halė. Laikui bėgant turgaus aikštė iš prekybinės paskirties tapo reprezentacine Klaipėdos miesto vieta, šalia kurios dabartinėje teatro vietoje 1819 m. buvo pastatytas mūrinis teatro pastatas (Tatoris J., *Senoji Klaipėda. Urbanistinė raida ir architektūra iki 1939 metų*, V., 1994. p. 230–232).

Archeologiniai tyrimai Klaipėdos dramos teatro aplinkoje vykdomi nuo 1976 m. Jų metu fiksuoti XV–XIX a. kultūriniai sluoksniai, užstatymas nuo XVII a. pabaigos. 2014 m. rekonstruojamose žvalgytose trasų vietose Žvejų gatvėje ir Teatro aikštėje fiksuoti iki 2,5 m storio judinti sluoksniai, suformuoti tiesiant ankstesnes lietaus nuotekų trasas. Tirtoje 5x3 m dydžio perkasoje ties Žvejų g. 12 pastatu fiksuoti XX a. perkasimai, kurie vietomis siekė iki 1,9 m gylio. Šių perkasimų apačioje aptikti pakloti 20 cm skersmens keraminiai vamzdžiai.

Perkasimų nepaliestose perkasos dalyse, 1,05 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus preparuotas 15–20 cm storio maišytos pilkos ir juodos žemės sluoksnis, kuriame aptikta buitinės ir statybinės keramikos. Tame pačiame gylyje preparuotas iki 35 cm skersmens medinio stulpo viršus, kuris fiksuotas iki 1,8 m gylio nuo esamo žemės paviršiaus, jo apačia nepasiekta. Nuo 1,2 m gylio fiksuotas iki 60 cm storio juodos durpingos žemės sluoksnis (1 pav.), kuriame aptikti XVII a. pabaigos – XVIII a. radiniai (buitinės keramikos duženos, dengtos rusvos, balkšvos bei žalsvos spalvos glazūra, daugiausiai dekoruotos augaliniais motyvais, plokštinių koklių fragmentai, puošti augaliniais, stilizuotais erelio atvaizdais, dengti juoda, žalsva, balta glazūra). Po juodos durpingos žemės sluoksniu 1,8–1,9 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus H_{abs} 0,00– -0,10 m visame plote atidengtas įžemis – pilkšvas smėlis (2 pav.).

Žvejų Street and Teatro Square

In 2014, a field excavation and watching brief were conducted along the route of a storm drain being reconstructed on Žvejų street and Teatro square. At the site of a new pump house on Žvejų street one 5x3 m trench was excavated down to sterile soil and monitoring conducted

1 pav. Perkasa 1 įsigilinus iki 1,2 m gylio iš PV. M. Petkaus nuotr.

Fig. 1. Trench 1, after excavation down to a depth of 1.2 m.

2 pav. Perkasa 1 įsigilinus iki 1,8–1,9 m gylio iš PV. M. Petkaus nuotr.

Fig. 2. Trench 1, after excavation down to a depth of 1.8–1.9 m.

along the rest of the 136.5 m route under reconstruction on Žvejų street and in Teatro square.

Disturbed layers up to 2.5 m thick were recorded along this route on Žvejų street and in Teatro square. A 15–20 cm thick layer of mixed grey and black soil, which contained fragments of structural ceramics and household pottery, was unearthed at a depth of 1.05 m from the

current ground's surface in the excavated trench (Fig. 1). A layer of black peaty soil up to 60 cm thick, which contained late 17th–18th-century finds (Fig. 2), was recorded at an average depth of 1.2 m.

Evelina Simanavičiūtė

Žvejų gatvė 18A

2014 m. UAB „SPHAERA“ tęsė Žvejų g. 18A pastato, kuris patenka į Klaipėdos senojo miesto vietos su priemiesčiais (UK 27077) sandėlių komplekso (UK 15812) teritoriją, lauko inžinerinių tinklų įrengimo ir aplinkos darbus. Tyrimai vykdyti 2014 m. kovo–balandžio mėnesiais.

Archeologinių žvalgymų metu numatytose inžinerinių tinklų vietose atidengti 6 plotai. Iš viso ištirtas 210,68 m^2 plotas. Didžiojoje dalyje tirtų plotų fiksuoti maišyti sluoksniai su vyraujančiais XIX–XX a. datuojamais horizontais. Tik plotuose 2 ir 6 priartėjus prie Žvejų gatvės krašto (7–15 m nuo R pastato sienos toliau į R), atidengtos supilto žvyro, smėlio duobės su gausiais XVI–XIX a. datuojamais radiniais. Daugiausia tai buitinės apžiestos, žiestos keramikos šukės (lėkštės, puodai, puodynės, keptuvės ir t. t.), glazūruotos ir neglazūruotos dekoratyvinės XIX a. lėkštės, krosnies kamščiai, plokštinis XVII a. II pusės koklio fragmentas, puodyninio XV a. (?) koklio fragmentas, XVIII–XIX a. juostelės, stiklinių indų šukės. Aptikta daug olandiškų (kaolino) pypkių kotelių fragmentų (1 pav.). Kaip spėjama, šis sluoksnis susiformavo dar XIX a., užpylus Klaipėdos pilį supusius gynybinius griovius.

Žvalgymų metu surinkta 148 vienetai inventorintų radinių. Radiniai perduoti į MLIM.

Žvejų St. 18A

In 2014, a field survey was conducted beside the building at Žvejų St. 18A on the grounds of the warehouse complex in Klaipėda old town.

In areas 2 and 6, which were closer to the edge of Žvejų Street, pits filled with gravel and sand, which contained abundant 16th–19th-century finds, were recorded. It is conjectured that this layer could have formed when the defensive ditches surrounding Klaipėda Castle were filled in the 19th century. Household pottery, glass shards, and fragments of Dutch (kaolin) pipes (Fig. 1) were mostly discovered in these pits.

1 pav. Kaolino pypkių kotelių fragmentai. E. Simanavičiūtės nuotr.

Fig. 1. Fragments of kaolin pipe stems.